Provincie Noord-Brabant

Ontwerpbesluit [nummer statenvoorstel]/20 B

Voorgestelde behandeling

PS-vergadering : [datum]

Onderwerp
Verordening van Provinciale Staten van de provincie Noord-Brabant van [datum vaststelling PS] waarin regels zijn opgenomen omtrent het luchthavenluchtverkeer en de ruimtelijke indeling van het gebied van en rond de helikopterluchthaven bij het Elisabeth TweeSteden Ziekenhuis locatie Elisabeth (Verordening luchthavenbesluit Elisabeth TweeSteden Ziekenhuis locatie Elisabeth Noord-Brabant)

Datum

Documentnummer

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Gelezen het voorstel van Gedeputeerde Staten van [datum], [nummer statenvoorstel];

Gelet op artikel 8.43 van de Wet luchtvaart;

Overwegende dat het Elisabeth TweeSteden Ziekenhuis locatie Elisabeth op 29 mei 2026 verzocht heeft om een luchthavenbesluit vast te stellen voor een helikopterlandingsplaats op het dak van de nieuwbouw aan de noordwestzijde van het ziekenhuis gelegen aan de Dr. Bloemenlaan 450 te Tilburg;

Overwegende dat Provinciale Staten aan dit verzoek tegemoet wensen te komen en daartoe regels wensen vast te leggen omtrent het luchthavenluchtverkeer en de ruimtelijke indeling van het gebied van en rond de helikopterluchthaven bij het Elisabeth TweeSteden Ziekenhuis locatie Elisabeth;

Besluiten vast te stellen de volgende verordening:

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:
helikopter: helikopter als bedoeld in artikel 1 van het Besluit burgerluchthavens;
helikopterlandingsplaats: helikopterlandingsplaats als bedoeld in artikel 1 van het Besluit burgerluchthavens;

helikopterluchthaven: helikopterluchthaven als bedoeld in artikel 1 van het Besluit burgerluchthavens;
Lden: jaargemiddelde geluidbelasting veroorzaakt door het luchthavenluchtverkeer uitgedrukt in dB(A) en berekend volgens artikel 4 van de Regeling burgerluchthavens;
Lden-contouren: contouren ter aanduiding van de beperkingengebieden in verband met de geluidbelasting vanwege het luchthavenluchtverkeer als bedoeld in artikel 9 van het Besluit burgerluchthavens;
plaatsgebonden risicocontouren: contouren ter aanduiding van de beperkingengebieden in verband met het externe-veiligheidsrisico vanwege het luchthavenluchtverkeer als bedoeld in artikel 9 van het Besluit burgerluchthavens;
SAR-vlucht: vlucht met een helikopter ten behoeve van opsporings- en reddingswerkzaamheden, uitgevoerd met een helikopter van de SAR-dienst, als bedoeld in artikel 1 van de Regeling inzake de SAR-dienst 1994;
Visual Meteorological Conditions: zichtweersomstandigheden zijnde meteorologische omstandigheden, uitgedrukt in termen van zicht, afstand tot wolken en wolkenbasis, die gelijk zijn aan of beter zijn dan de voorgeschreven minima;
vliegbeweging: start of landing met een helikopter.

Artikel 2 Ligging luchthaven

1. Deze verordening is van toepassing op de helikopterluchthaven waarvan de helikopterlandingsplaats is gelegen op het dak van het Elisabeth TweeSteden Ziekenhuis, locatie Elisabeth, gelegen aan de Dr. Bloemenlaan 450 te Tilburg.
2. De helikopterlandingsplaats wordt aangeduid met de Rijksdriehoek-coördinaten X=135.515,9 en Y=394.861,4, overeenkomend met de geografische aanduiding 51°32'32.6" N en 5°6'22.0" O, en bevindt zich op een hoogte van circa 40 meter boven het maaiveld.

Artikel 3 Exploitant

1. De exploitant is Elisabeth TweeSteden Ziekenhuis, locatie Elisabeth, gevestigd op het adres Hilvarenbeekseweg 60, 5022GC Tilburg, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder het nummer 41095510 dan wel diens rechtsopvolger.
2. De exploitant meldt een rechtsopvolging uiterlijk een maand voor de beoogde datum aan het Provinciale Staten.

Artikel 4 Baanaanduiding

Op de helikopterluchthaven is gelegen een helikopterlandingsplaats met een afmeting van 17 bij 17 meter voor het landen en opstijgen met helikopters, omgeven door een obstakelvrije veiligheidszone van 34 bij 34 meter.

Artikel 5 Gebruik

1. De helikopterluchthaven mag uitsluitend worden gebruikt voor burgerluchtverkeer ten behoeve van medische doeleinden, met meermotorige helikopters met een lengte van maximaal 17 meter.
2. Vliegbewegingen van en naar de helikopterlandingsplaats mogen uitsluitend worden uitgevoerd met helikopters met een totaalgewicht van maximaal 6.400 kg.
3. Het aantal vliegbewegingen per gebruiksjaar, van 1 januari tot en met 31 december, bedraagt maximaal 400.
4. In afwijking van het eerste lid mogen in geval van nood militaire helikopters gebruik maken van de helikopterluchthaven ten behoeve van vluchten voor medische doeleinden.

Artikel 6 Grenswaarden voor de geluidsbelasting

1. De ligging van de handhavingspunten, bedoeld in artikel 8 van het Besluit burgerluchthavens, is weergegeven in bijlage 1 bij deze verordening.
2. De grenswaarden voor de geluidsbelasting van de handhavingspunten, bedoeld in het eerste lid, zijn opgenomen in onderstaande tabel.

Handhavingspunt	X	Y	Grenswaarden Lden in dB(A)
HH13	135.439	394.925	50,23
HH29	135.610	394.827	50,49

Artikel 7 Openingstijden

1. De helikopterluchthaven is gedurende vierentwintig uur per dag en zeven dagen per week opengesteld.
2. Van de helikopterluchthaven mag uitsluitend gebruik worden gemaakt onder Visual Meteorological Conditions.

Artikel 8 Luchthavengebied

Het helikopterluchthavengebied, bedoeld in artikel 8.47 van de Wet luchtvaart, is weergegeven in bijlage 1 bij deze verordening.

Artikel 9 Beperkingengebieden

Als beperkingengebieden als bedoeld in artikel 8.47 van de Wet luchtvaart worden vastgesteld:

a. de 10^{-6} plaatsgebonden risicocontour, bedoeld in artikel 9, onder a, van het Besluit burgerluchthavens, zoals weergegeven in bijlage 2 bij deze verordening.
b. de geluidscontouren van 48 en 56 dB(A) Lden, bedoeld in artikel 9, onder b en c, van het Besluit burgerluchthavens, zoals weergegeven in bijlage 3 bij deze verordening.

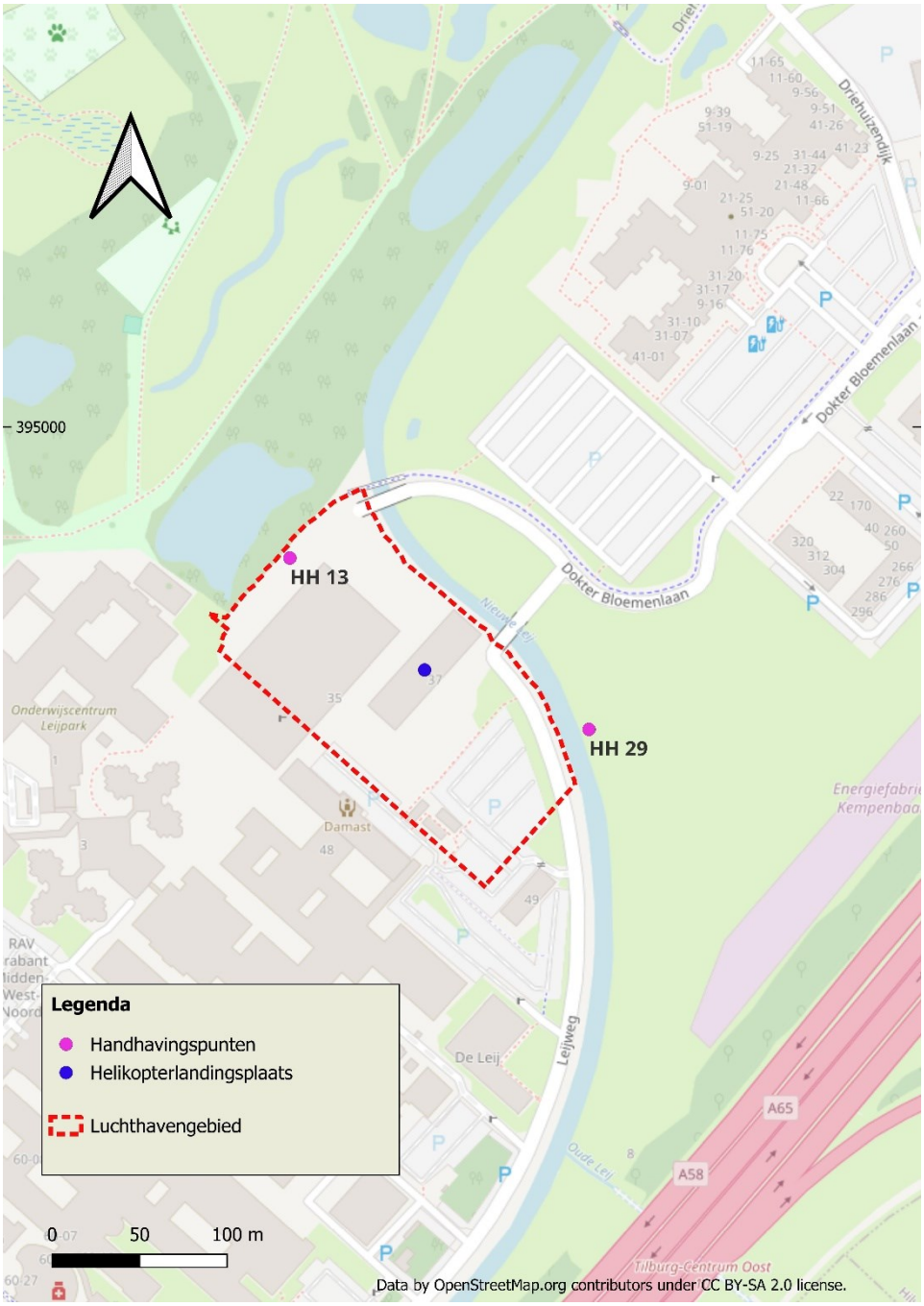
c. een gebied met hoogtebeperkingen in verband met de vliegveiligheid als bedoeld in artikel 9, onder f, van het Besluit burgerluchthavens zoals weergegeven in bijlagen 4 en 5 bij deze verordening.

Artikel 10 Inwerkingtreding
Deze verordening treedt in werking op een door Gedeputeerde Staten te bepalen tijdstip.

Artikel 11 Citeertitel
Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening luchthavenbesluit Elisabeth TweeSteden Ziekenhuis locatie Elisabeth Noord-Brabant.

Bijlage 1 behorende bij de artikelen 6 en 8 van de Verordening luchthavenbesluit Elisabeth TweeSteden Ziekenhuis locatie Elisabeth Noord-Brabant

Handhavingspunten en luchthavengebied



Datum
Datum
Ons kenmerk
/

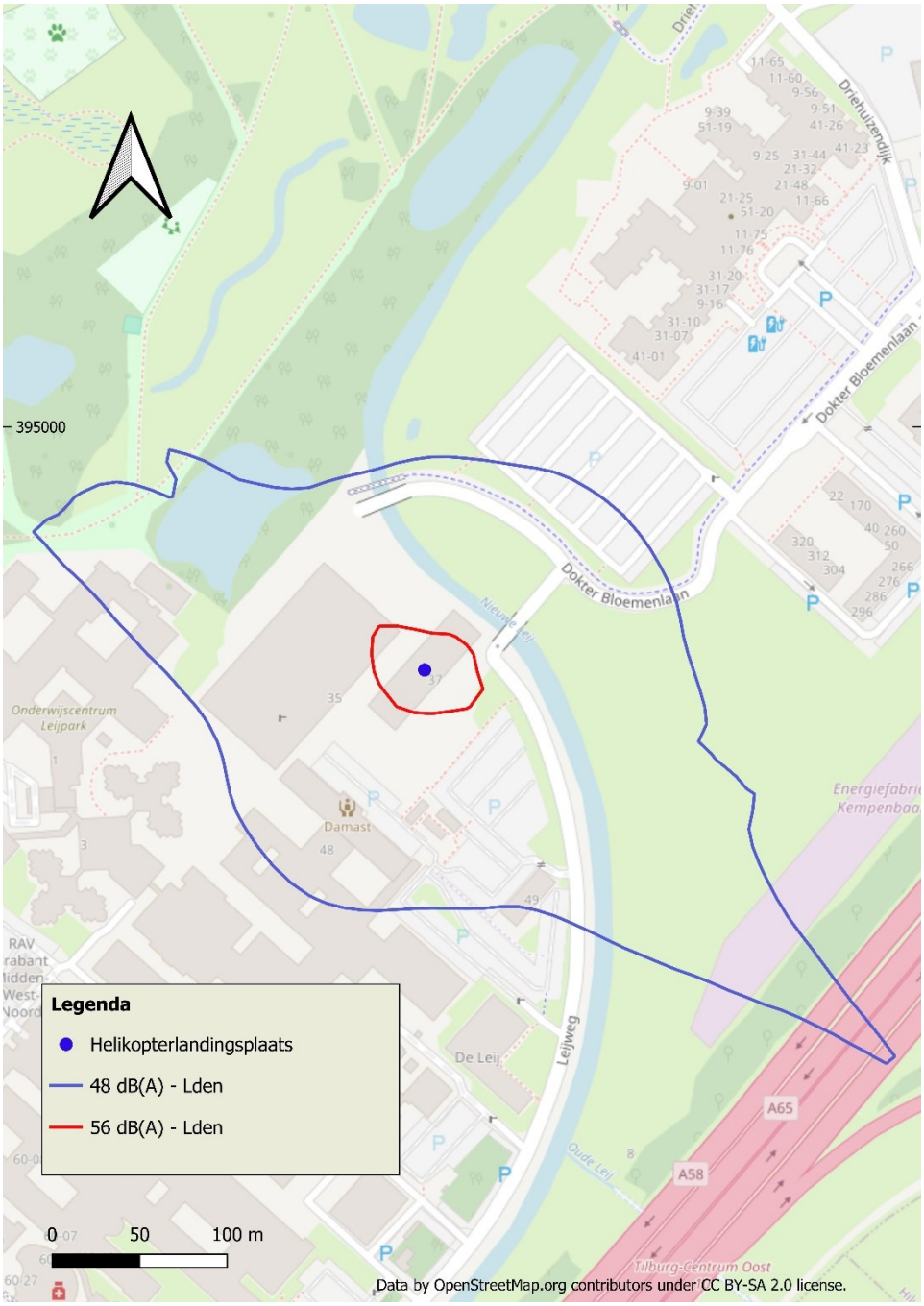
Bijlage 2 behorende bij artikel 9, onder a, van de Verordening luchthavenbesluit Elisabeth TweeSteden Ziekenhuis locatie Elisabeth Noord-Brabant

Plaatsgebonden risicocontour



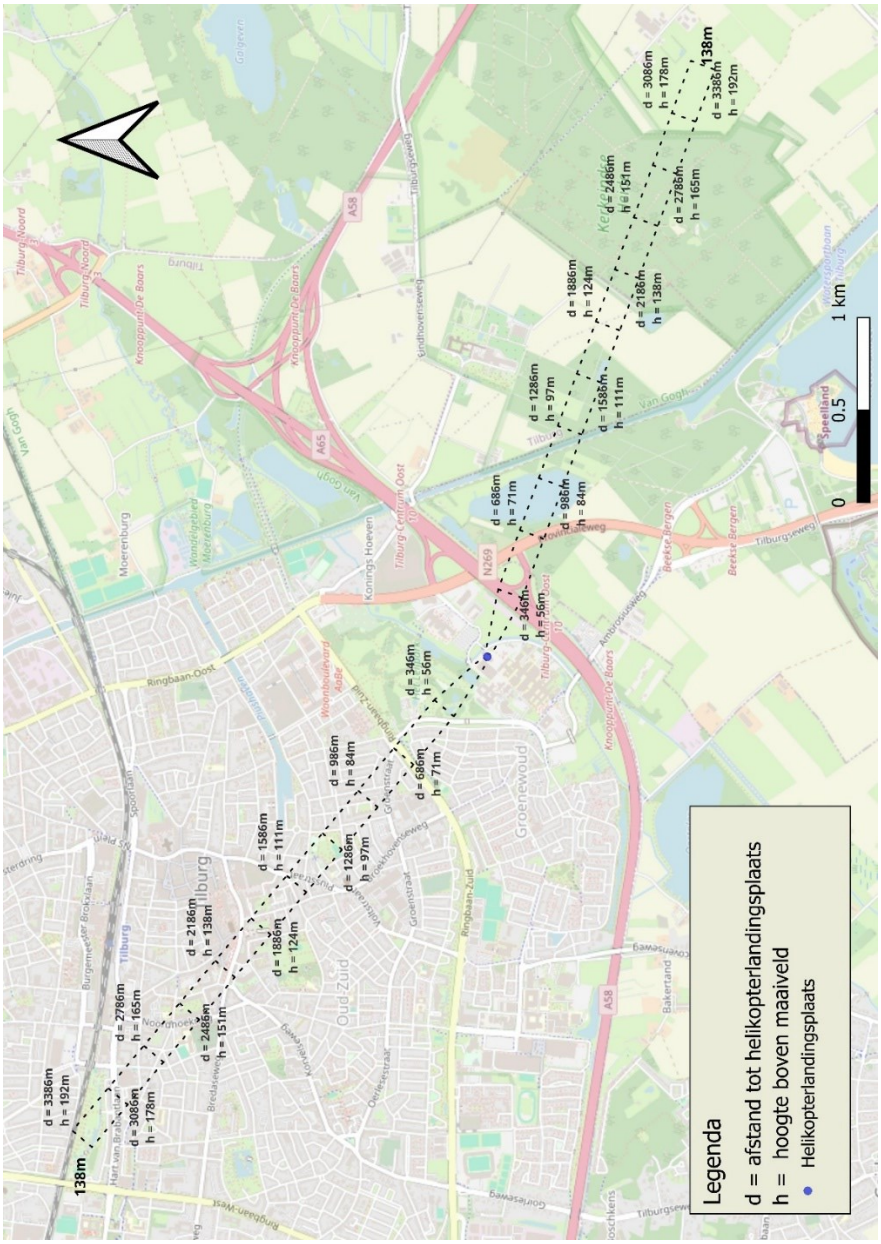
Bijlage 3 behorende bij artikel 9, onder b, van de Verordening luchthavenbesluit Elisabeth TweeSteden Ziekenhuis locatie Elisabeth Noord-Brabant

Geluidscontouren



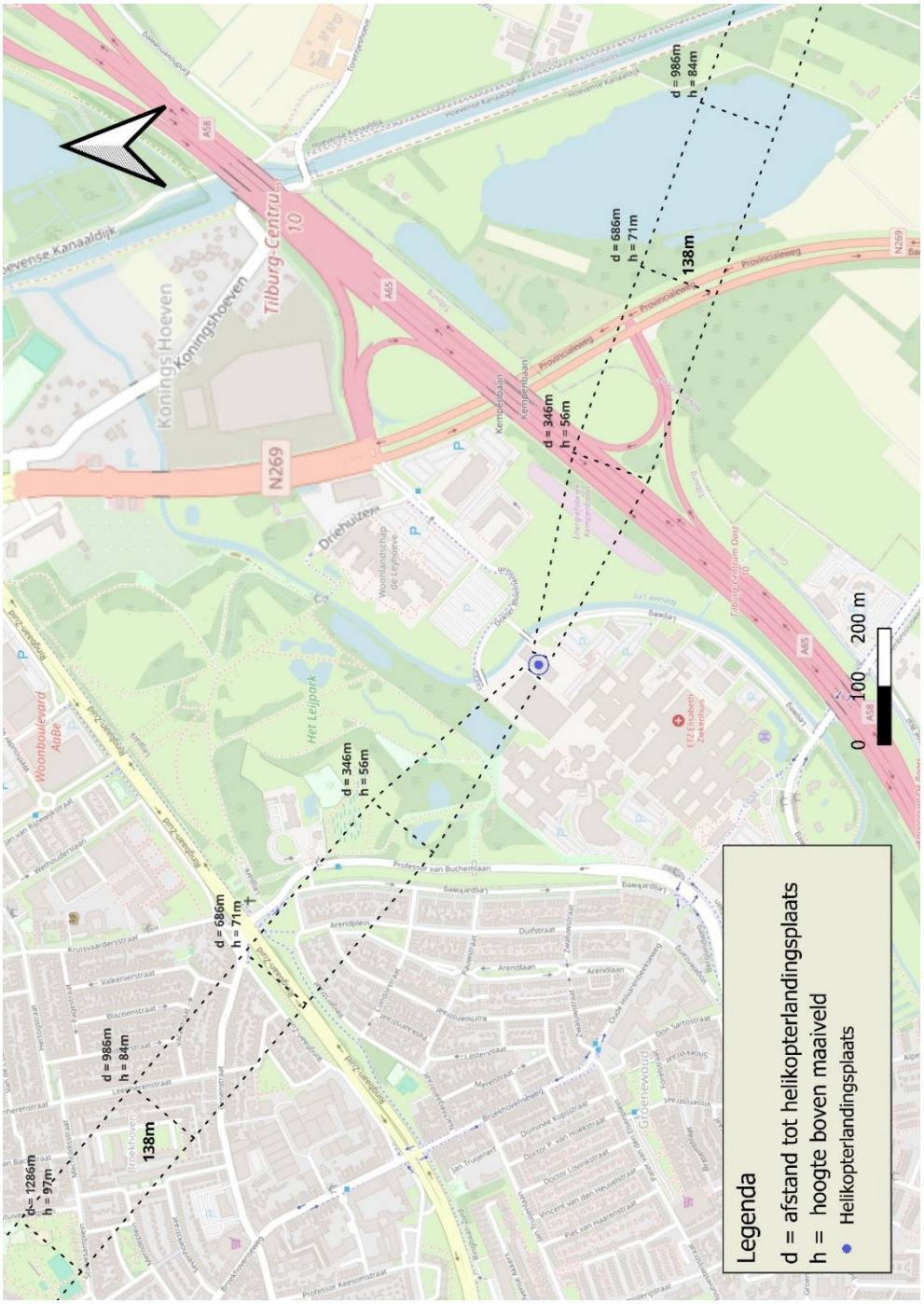
Bijlage 4 behorende bij artikel 9, onder c, van de Verordening luchthavenbesluit Elisabeth TweeSteden Ziekenhuis locatie Elisabeth Noord-Brabant

Gebied met hoogtebeperkingen (overzichtskaart)



Bijlage 5 behorende bij artikel 9, onder c, van de Verordening luchthavenbesluit Elisabeth TweeSteden Ziekenhuis locatie Elisabeth Noord-Brabant

Gebied met hoogtebeperkingen (detailkaart)



Datum
Datum
Ons kenmerk
/

’s-Hertogenbosch, [datum]

Provinciale Staten voornoemd,

de voorzitter, de griffier,

mr. I.R. Adema drs. A.E.T. Wepster Msc

Toelichting behorende bij de Verordening luchthavenbesluit Elisabeth TweeSteden Ziekenhuis locatie Elisabeth Noord-Brabant

I. Algemeen

Inleiding
Het Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis in Tilburg is sinds 1966 een traumacentrum voor Noord-Brabant, Noord-Limburg en Zeeland en beschikt op locatie Elisabeth over een helikopterluchthaven. In het kader van de nieuwbouw van een acuut centrum en een kliniek wordt op het dak van de nieuwe kliniek een nieuwe helikopterluchthaven gerealiseerd. Na ingebruikname hiervan wordt de bestaande helikopterluchthaven buiten gebruik gesteld. De aanvraag voor de nieuwe helikopterlucht haven is ingediend op 29 mei 2026.

Bevoegd gezag
Artikel 8.43, eerste lid, van de Wet luchtvaart bepaalt dat Provinciale Staten voor luchthavens van regionale betekenis bij verordening een luchthavenbesluit vaststellen. Provinciale Staten hebben de Verordening luchtvaart Noord-Brabant vastgesteld. Die verordening vormt het kader waarbinnen de Verordening luchthavenbesluit Elisabeth TweeSteden Ziekenhuis locatie Elisabeth Noord-Brabant is opgesteld.

Luchthavenbesluit
Uitgaande van maximaal 400 vliegbewegingen is berekend dat de plaatsgebonden risicocontour van 10^{-6} per jaar deels buiten de grenzen van het luchthavengebied ligt. Op grond van artikel 5 van het Besluit burgerluchthavens is in dat geval een luchthavenbesluit vereist.

Toekomstige ontwikkelingen
In de afgelopen jaren is voor het Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis een stijgende lijn te zien in het aantal vliegtuigbewegingen met de traumahelikopter. In 2023 en 2024 betrof dit aantal gemiddeld 300 vliegbewegingen. Om ook toekomstige groei van het aantal vliegbewegingen mogelijk te maken, is uitgegaan van maximaal 400 vliegbewegingen per jaar.

Zienswijzen

PM

Totstandkoming gebruiksruimte
In de verordening is de milieugebruiksruimte van de helikopterluchthaven opgenomen. Daarnaast reguleert de verordening het luchthavenluchtverkeer en de ruimtelijke indeling van de omgeving van de luchthaven. Handhaving van de regels en grenswaarden die in de verordening zijn opgenomen, gebeurt

overeenkomstig de Wet luchtvaart. Het Besluit burgerluchthavens schrijft voor welke bepalingen in een verordening moeten worden opgenomen.

Provinciaal beleid luchtvaart

In het Beleidskader Milieu 2030, vastgesteld door Provinciale Staten op 11 november 2022, is in paragraaf 5.10 als uitgangspunt opgenomen, dat er in beginsel geen ruimte is voor nieuwe luchthavens voor gemotoriseerde luchtvaart. Het aantal aangewezen terreinen voor gemotoriseerde luchtvaart blijft volgens dit beleid tot 2050 gelijk. Hierop gelden twee uitzonderingen: luchthavens met een maatschappelijk belang, zoals bij ziekenhuizen en voor de politie, en luchthavens voor kleinschalige en sterk innovatieve luchtvaartactiviteiten met een zeer beperkte of afwezige milieubelasting. De voorliggende luchthaven valt onder de uitzondering voor helikopterluchthavens met een maatschappelijk belang. Daarnaast wordt de bestaande helikopterluchthaven op de nabijgelegen locatie beëindigd zodra de nieuwe helikopterluchthaven in gebruik wordt genomen. Per saldo blijft het aantal luchthavens ongewijzigd. De verordening is dan ook in overeenstemming met het provinciale beleid zoals neergelegd in het Beleidskader Milieu 2030.

Vliegroutes, luchtruim

Vliegroutes worden door de minister van Infrastructuur en Milieu vastgelegd in ministeriële regelingen op basis van hoofdstuk 5 van de Wet luchtvaart. Vliegroutes worden dus niet vastgelegd in een verordening, maar dienen in dat kader wel als invoer voor de berekeningen ten behoeve van onder andere geluid, externe veiligheid en hoogtebeperkingen.
Wijziging van de routes kan gevolg hebben voor de ruimtelijke neerslag van de geluidbelasting en externe veiligheidsrisico’s van een luchthaven en de hoogtebeperkingen rondom een luchthaven.

Hoewel Provinciale Staten niet bevoegd zijn ten aanzien van het gebruik van het luchtruim, kunnen zij de minister wel voorstellen doen over de ligging van vliegroutes in de omgeving van luchthavens. Immers, de vliegroutes zijn van invloed op de ligging van de beperkingengebieden en op hinder op grotere afstand van de luchthaven. De minister zal deze voorstellen beoordelen vanuit het oogpunt van vliegveiligheid, capaciteit en indeling van het luchtruim.

Geluid en Externe Veiligheid

Ten behoeve van deze verordening zijn, overeenkomstig de Regeling burgerluchthavens, berekeningen uitgevoerd naar de geluidbelasting en de externe veiligheidsrisico's van het luchthavengebruik. De resultaten van de berekeningen zijn verwerkt in de vaststelling van de beperkingengebieden die in deze verordening zijn opgenomen.

Handhavingspunten

In de verordening worden handhavingspunten vastgesteld met grenswaarden voor de geluidbelasting. Deze grenswaarden bepalen de gebruiksruimte van de luchthaven. Voor deze helikopterluchthaven zijn uitsluitend de wettelijk verplichte handhavingspunten opgenomen. Omdat geen sprake is van aaneengesloten woonbebouwing op of nabij de 56 dB(A) Lden-contour bestaat er geen aanleiding aanvullende handhavingspunten vast te stellen.

Grenswaarden voor de geluidbelasting

Met de opname van grenswaarden voor de geluidbelasting in de handhavingspunten is de milieugebruiksruimte van de luchthaven vastgelegd. De hoogte van een grenswaarde is bepaald conform de wettelijk voorschreven methode uit bijlage 1 van de Regeling burgerluchthavens.

Milieueffectrapportage

Een milieueffectrapportage (mer) is een procedure waarmee de mogelijke gevolgen van een project voor het milieu in beeld worden gebracht, zodat deze gevolgen bij de besluitvorming kunnen worden betrokken.

Uitgaande van het Omgevingsbesluit geldt er geen directe mer-plicht voor een nieuwe helikopterluchthaven. Het is aan het bevoegde gezag, in dit geval de provincie, om te beoordelen of een mer-procedure doorlopen moet worden. Hiervoor heeft de aanvrager een aanmeldingsnotitie mer-beoordeling ingediend bij de provincie. Op basis van deze aanmeldnotitie is geoordeeld dat er geen sprake is van aanzienlijke milieugevolgen en dat er om die reden geen mer-procedure doorlopen hoeft te worden. In het mer-beoordelingsbesluit is dit nader gemotiveerd en ingegaan op aspecten als natuur, gebiedsbescherming, soortenbescherming en stikstof. Het mer-beoordelingsbesluit maakt onderdeel uit van de aanvraag voor het luchthavenbesluit.

Beperkingengebieden

Voor geluid zijn de 70 dB(A) Lden en de 56 dB(A) Lden geluidscontouren formele beperkingengebieden. Binnen de 56 dB(A) geluidscontour geldt een direct nieuwbouwverbod voor geluidsgevoelige gebouwen (zoals woningen). Binnen de strengere 70 dB(A) geluidscontour geldt een bouwverbod en een saneringsplicht voor bestaande geluidsgevoelige gebouwen.
Voor externe veiligheid geldt binnen de 10^{-6} contour van het plaatsgebonden risico een direct nieuwbouwverbod voor kwetsbare gebouwen (zoals woningen). Binnen de strengere 10^{-5} PR-contour geldt naast het bouwverbod ook een saneringsplicht (sloop of verplaatsing) voor bestaande kwetsbare gebouwen.

Er zijn berekeningen uitgevoerd om de effecten van de helikopterluchthaven op de omgeving ten aanzien van geluid en externe veiligheid te bepalen. De 70 dB(A) Lden-geluidscontour en de 10^{-5} plaatsgebonden risicocontour zijn

zodanig beperkt van omvang, dat deze niet afzonderlijk kunnen worden weergegeven. De 56 dB(A) Lden-geluidscontour en de 10^{-6} plaatsgebonden risicocontour vormen ook beperkingengebieden als bedoeld in het Besluit burgerluchthavens en zijn wel opgenomen in de verordening.

Naast de hiervoor omschreven beperkingengebieden zijn in deze verordening een veiligheidsgebied en een gebied met hoogtebeperkingen vastgesteld ten behoeve van de vliegveiligheid.

Voorbereidingsbesluit
Deze verordening heeft de werking van een voorbereidingsbesluit als bedoeld in artikel 4.16, eerste lid, van de Omgevingswet. Dit betekent dat de in deze verordening opgenomen beperkingengebieden direct gelden op het moment dat deze in werking treedt. Gemeenten moeten vanaf dat moment nieuwe aanvragen die hiermee in strijd zijn weigeren of aanhouden. Het is daarna aan de betreffende gemeenten om de beperkingengebieden binnen één jaar op te nemen in hun omgevingsplannen.

Rapportages
De Regeling burgerluchthavens bevat voorschriften over de verstrekking van gegevens door de exploitant aan Gedeputeerde Staten. Deze gegevens stellen Gedeputeerde Staten in staat te beoordelen of het gebruik van de luchthaven plaatsvindt overeenkomstig de in het luchthavenbesluit vastgelegde grenswaarden, gebruiksvoorwaarden en overige voorschriften. De exploitant verstrekt binnen twee maanden na afloop van ieder kwartaal en na afloop van elk gebruiksjaar gegevens over de berekende geluidbelasting op de handhavingspunten en over het feitelijke gebruik van de luchthaven. De rapportage bevat onder meer gegevens over het aantal vliegbewegingen, uitgesplitst naar type luchtvaartuig, vliegrichting en etmaalperiode. Op basis van deze gegevens kan het gebruik van de luchthaven gedurende het gebruiksjaar worden gevolgd en beoordeeld.

II. Artikelsgewijs

Artikel 4 Baanaanduiding
De landingsplaats en de afmetingen zijn bepaald op grond van bijlage 14, Volume II, Heliports, de internationale richtlijn van de International Civil Aviation Organization, van juli 2020.

Artikel 5 Gebruik
Onder vluchten ten behoeve van medische doeleinden worden verstaan: HEMS-vluchten, Ambulance vluchten (waaronder vluchten met patiënten tussen ziekenhuizen), vervoer van Neonaten, SAR vluchten met patiënten vanaf schepen of offshore installaties en tijdens reddingsacties waarvoor de SAR wordt ingezet, politievluchten die patiënten vervoeren van een EBI of gevangenis naar een ziekenhuis.

Artikel 9 Beperkingengebieden

Onder a

In artikel 9, eerste lid, onder a, van het Besluit burgerluchthavens is bepaald dat in ieder geval de contouren ter aanduiding van het 10^{-5}- en 10^{-6}-plaatsgebonden risico moeten worden opgenomen. Bij de berekening van deze contouren zijn dezelfde uitgangspunten gehanteerd als bij de geluidberekeningen. In bijlage 2 is de contour ter aanduiding van de 10^{-6}-plaatsgebonden risico (externe veiligheid) opgenomen. De 10^{-5}-contour heeft een zodanig beperkte omvang dat deze niet afzonderlijk op de kaart kan worden weergegeven.

Onder b

In bijlage 3 zijn de contouren ter aanduiding van geluidcontouren 48 dB(A) Lden en 56 dB(A) Lden opgenomen. De contour 70 dB(A) Lden is dermate beperkt van omvang dat deze op een kaart niet goed zichtbaar kan worden weergegeven.

Onder c

Rondom een luchthaven gelden in verband met de vliegveiligheid beperkingen ten aanzien van de maximale hoogte van objecten in, op of boven de grond. Deze hoogtebeperkingen vloeien voort uit internationale voorschriften, gebaseerd op basis van ICAO Annex 14 chapter 4 'obstacle restriction and removal'. De gebieden en de daarbij behorende hoogtebeperkingen zijn weergegeven in bijlagen 4 en 5. De hoogtebeperkingsgebieden zijn wettelijk voorgeschreven en Provinciale Staten hebben niet de bevoegdheid deze te wijzigen.

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter, de griffier,

mr. I.R. Adema drs. A.E.T. Wepster
Msc